

ende Udskiftningen paa Nøms Sønderland maatte blive vedtaget, saaledes som det er kommet fra Landstinget. Der er allerede blevet anført af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (E. C. Larsen), og ligeledes af den høitærede Kultus- og Indenrigsminister saa vægtige Grunde for at antage Forslaget i denne Form, at jeg kun har ganske lidt at yttre desangaaende, og det er nærmest med Hensyn til nogle Bemærkninger, som ere fremkomne fra den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning). Han omtalte, saavidt jeg erindrer, i temmelig stærke og dadlende Udtryk en Landvæsencommissions Kjendelse, der blev affagt med Hensyn til Nøms Sønderland. Jeg har tidligere hørt Leilighed til ogsaa at gjøre mig bekendt med denne Landvæsencommissions Kjendelse. Saavidt jeg erindrer, har denne Landvæsencommission først bestræbt sig for, med megen Omhu at tilveiebringe Forlig mellem de forskjellige Parter, og efter at have gjort dette, uden at opnaae Enighed, har den afgivet sin Kjendelse, og jeg mindes ikke rettere, end aldeles overeensstemmende med Love og Anordninger, saa at jeg ikke troer, at man i mindste Maade kan dadle de vedkommende Landvæsencommissaire, der have behandlet denne Sag. Hvad navnlig angaaer det Punkt, som af den ærede Rigsdagsmand blev fremhævet, at Loven af 1781 skulde være en antiqueret Lov, saa maa jeg dertil gjøre opmærksom paa, at jeg for ikke mange Aar siden — jeg troer det var i Aaret 1846 eller 47 — havde Leilighed til at see, hvorledes i en Affaire, hvori jeg selv var interesseret, Mange satte stor Priis paa, at denne Lov kunde anvendes. Jeg skal navnlig med Hensyn til hvad den høitærede Indenrigsminister gjorde opmærksom paa, at der var bleven fremhævet i det andet Thing, gjøre den Bemærkning, at den Udskiftning, som da skulde effectueres, var en Udskiftning mellem endeel Gaardmænd og mange Huusmænd. De Personer, som ønskede den meest, vare netop Huusmændene, og den Mand, der var meest mod Udskiftning, det var den rigeste Mand i hele Ejerdingen, og det var ganske rigtigt af den Grund, som er bleven fremhævet af den høitærede Indenrigsminister, fordi han havde Raad

til at kjøbe en heel Deel Høveder og sende dem paa den sælles Græsning, derfor ønskede han ikke denne Udskiftning (Tscherning: Her er ikke Tale om Græsning!). Jo, der er (Tscherning: Nei!). Ja, saa har den ærede Rigsdagsmand glemt Sagen, og han har glemt Grønningerne nede ved Stranden. Det er rigtigt, at paa Bjergene vøjer der intet Græs, der finder man Torv, men paa Grønningerne nede ved Stranden er der Græsning, og der er det af megen Vigtighed at faae udskiftet; men den ærede Rigsdagsmand maa tillige erindre, at det ogsaa har sin Rigtighed, at disse Beboere hver have deres Lov paa Indmarken, thi paa Indmarken drive de ogsaa over det Hele, saasnart Kornet er kommet af Marken om Efteraaret. Det har altsaa sin store Betydning for dem, som have Raad til at kjøbe mange Høveder, at faae en heel Deel af dem ud paa Engen og paa den sælles Indmark, hvormod det for dem, som ingen Penge have, ikke har den Betydning. Naar der forøvrigt er spurgt om, hvorfor man skal give Hjælp i Anledning af denne Udskiftning, naagtet man ellers i Almindelighed overlader det til Vedkommende selv at betale Udskiftningen, da skal jeg i saa Henseende udtale, at det forekommer mig, at den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (E. C. Larsen) aldeles tydeligt og bestemt har fremhævet dette Punkt, og jeg skal blot tillade mig at bringe det i Thingets Erindring, da det er saa længe siden den ærede Rigsdagsmand havde Ordet. Han sagde dengang: Det er nemlig klart og noksom bekendt, at der er et stort Terrain derovre, som skal udskiftes; Terrainen bestaaer af daarlige Forber, og Udskiftningsforretningen skal betales ikke efter Værdien af den Gjenstand, som udskiftes, men efter Arealets Størrelse, og som Følge deraf bliver Udskiftningen af dette Terrain i Forhold til Jordernes Værdi meget dyr. Der kan altsaa være Grund til, her i dette Tilfælde at gjøre en Undtagelse og at komme Beboerne til Hjælp; men hvorfor skulle kun de have Hjælp, som have modsat sig Foranstaltningen, hvorfor skulle de Andre, som have fulgt Loven og som have ligesaa god Grund til at erholde Hjælp som hine, ikke have en saadan? Hvorfor skulle de ikke, naar de ere ligesaa træn-